

Miljöprövningsdelegationen

Cytiva Sweden AB

Kungörelsedelgivning

Beslut om dispens från BAT-slutsatser

2 bilagor

Beslut

Miljöprövningsdelegationen ger, med stöd av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250), Cytiva Sweden AB (bolaget), org.nr 556108-1919 dispens från begränsningsvärden för utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC) i BAT-slutsats för rening och hantering av avgaser inom den kemiska sektorn, BAT-slutsats 11, samt beslutar att följande begränsningsvärden, som dygnsmedelvärden, ska gälla för utsläpp av TVOC, toluen, propylenoxid, epiklorhydrin och allylglycidyleter vid respektive utsläppspunkt.

Utsläppspunkt	TVOC mg C/Nm ³	CMR 1 A/B (epiklorhydrin) mg C/Nm ³	CMR 2 (allylglycidyleter) mg C/Nm ³	Toluen mg C/Nm ³	Propylen- oxid mg C/Nm ³
1	<100			<100	<1000
2	<100			<500	<4000
3	<100	<10			
4	<100	<10		<100	
5	<100	<100		<500	
6	<100			<100	
7	<2000			<1500	<15000
8	<100	<100			
9	<1000	<1000	<100	<1500	

Utsläppspunkt	TVOC mg C/Nm ³	CMR 1 A/B (epiklorhydrin) mg C/Nm ³	CMR 2 (allylglycidyleter) mg C/Nm ³	Toluen mg C/Nm ³	Propylenoxid mg C/Nm ³
10	<500	<1000	<100	<100	
12	<500	<1000			
13	<500	<100	<100	<1500	
19	<100				
20	<100				
21	<100	<10		<1500	
22	<100	<10		<500	
23	<100	<100		<500	
24	<100	<10			
25	<100	<100		<500	

Dispensen gäller till och med den 31 december 2028.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen UNT, (se bilaga).

Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Beskrivning av ärendet

Bakgrund och tidigare tillståndsbeslut

Bolagets produktion i Boländerna, Uppsala kommun omfattas av BAT-slutsatserna för rening och hantering av avgaser inom den kemiska sektorn (BAT-WGC). BAT-WGC publicerades den 12 december 2022 och blir gällande den 12 december 2026.

Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, fattade den 18 november 2020 beslut om tillstånd för verksamheten, M 1141-19. I ett beslut den 4 maj 2022 fattades beslut om ändring av villkor om utsläpp till

luft av VOC. Enligt villkor 2 i det beslutet ska de totala utsläppen till luft av VOC inte överskrida 120 ton per år från och med år 2025.

Ärendets handläggning

Ansökan om tidsbegränsad dispens enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen kom in till miljöprövningsdelegationen den 12 februari 2025. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i ortstidningen UNT och remitterades till Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun (nämnden). Yttrande har kommit in från nämnden. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandet.

Bolagets yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Yrkanden

Bolaget yrkar

- att tidsbegränsad dispens från begränsningsvärdena för utsläpp av TVOC, Toluén, Propylenoxid, CMR1 (epiklorhydrin) och CMR2 (allylglycidyleter) i BAT-slutsats 11 i BAT-slutsatser för rening och hantering av avgaser inom den kemiska sektorn ges.
- att dispensen gäller för perioden från och med den 12 december 2026 och till och med den 31 december 2028.

Förslag till villkor

Vid verksamheten sker kanaliserade utsläpp vid ett flertal utsläppspunkter. Bolaget föreslår följande villkor för den tidsbegränsade dispensen.

Utsläppspunkt	TVOC mg C/Nm ³	CMR 1 A/B (epiklorhydrin) mg C/Nm ³	CMR 2 (allylglycidyleter) mg C/Nm ³	Toluen mg C/Nm ³	Propylenoxid mg C/Nm ³
1	<100			<100	<1000
2	<100			<500	<4000
3	<100	<10			
4	<100	<10		<100	

5	<100	<100		<500	
6	<100			<100	
7	<2000			<1500	<15000
8	<100	<100			
9	<1000	<1000	<100	<1500	
10	<500	<1000	<100	<100	
12	<500	<1000			
13	<500	<100	<100	<1500	
19	<100				
20	<100				
21	<100	<10		<1500	
22	<100	<10		<500	
23	<100	<100		<500	
24	<100	<10			
25	<100	<100		<500	

Bolagets beskrivning av verksamheten

Bolaget tillverkar organiska kemikalier i form av dextranprodukter och finkemikalier vid sin anläggning i Boländerna i Uppsala. Vid tillverkningen används bland annat organiska lösningsmedel. Beroende av vilken produkt som tillverkas används olika stor mängd organiska lösningsmedel. Detta gör det svårt att uppskatta de mängder av organiska lösningsmedel som kommer att användas i framtiden.

Utsläppen av VOC sker vid ett stort antal punkter från anläggningen. Tillverkning sker batchvis och därav sker utsläppen i de olika punkterna oregelbundet.

Den 12 december 2022 publicerades BAT-slutsatserna för rening och hantering av avgaser inom den kemiska sektorn.

Bolaget har sedan publiceringen drivit ett projekt med syfte att identifiera vilka utsläpp av VOC som inte uppfyller BAT-AEL och projektera för att ansluta dessa till en reningsanläggning. De VOC

som verksamheten släpper ut som omfattas av BAT-AEL:er i BAT-slutsats 11 är TVOC, toluen, propylenoxid, epiklorhydrin och allylglycidyleter.

Tabell 1. Utsläppsnivåer som motsvarar bästa tillgängliga teknik (BAT-AEL) för kanaliserade utsläpp av organiska föreningar till luft.

Ämne/parameter	BAT-AEL (mg/Nm ³)
Totalt flyktigt organiskt kol (TVOC)	< 1-20
Summan av VOC som klassificeras som CMR 1A eller 1B	< 1-5
Summan av VOC som klassificeras som CMR 2	< 1-10
Bensen	< 0,5-1
1,3-Butadien	< 0,5-1
Etylendiklorid	< 0,5-1
Etenoxid	< 0,5-1
Propenoxid	< 0,5-1
Formaldehyd	1-5
Klormetan	< 0,5-1
Diklormetan	< 0,5-1
Koltetraklorid	< 0,5-1
Toluen	< 0,5-1
Triklormetan	< 0,5-1

19 utsläppspunkter kommer att kopplas till en reningsutrustning som genom termisk oxidation (RTO) renar VOC. Projektet att installera denna anläggning omfattar dimensionering av rör och reningsanläggning utifrån flöden och innehåll i ventilationsluften, projektering av anslutningspunkter på tak (sk tie-ins), rördragningar på tak, ventilstationer på tak, samlingsrör mellan byggnader, anslutningsrör till RTO och detaljprojektering av RTO-anläggningen.

I projektet ingår även förstärkning av konstruktioner i byggnader och på befintliga rörbryggor samt byggnation av nya rörbryggor.

Projekteringen har tagit längre tid än beräknat på grund av anläggningens komplexitet. Detta beror på produktionsanläggningarnas tekniska egenskaper (komplexiteten och brister i byggnader och processventilationssystem) samt på restriktioner avseende arbeten på byggnaders tak. Detta var inget som gick att förutse i tidigare skede utan att det krävdes att projektet kom in i detaljprojekteringsstadiet för att se problematiken.

Bolaget har försökt förkorta installationstiden genom förlängda sommarstopp men den enda möjligheten att uppfylla BAT 11 i tid är genom att stänga ned produktionen under andra delar av året än de förlängda sommarstoppen, vilket skulle innebära mycket höga kostnader.

BAT-AEL 11 kan därför inte uppfyllas i tid utan kostnader som framstår som oproportionerligt höga jämfört med motsvarande miljönytta. För att ha hela anläggningen installerad och driftsatt till 12 december 2026 bedöms det krävas minst två månaders produktionsstopp per fabrik för installationer utöver de redan förlängda sommarstopp som är planerade. Till det kommer ytterligare produktionsstörningar under minst en månad för att driftsätta och trimma in RTO-anläggningen. Kostnaden för produktionsstopp beräknas till minst 1 miljard SEK per månad.

En tidsbegränsad dispens enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen bör därmed kunna beviljas.

Tillverkningen sker batchvis vilket innebär att flöden, koncentrationer och sammansättning i de olika ventilationssystemen varierar under tillverkningsprocessen. Detta innebär också att emissionen av VOC till luft sker stötvis under kortare perioder.

Miljökonsekvenser

I samband med arbetet med ombyggnad av respektive tie-in kommer flöden i respektive utsläppspunkt att minska för att få ett mer koncentrerat utsläpp som ska ledas till reningsanläggningen. Det innebär att de ansökta halterna kommer att vara högre än de uppmätta.

Från och med år 2025 är bolagets begränsningsvärde enligt miljötillståndet för utsläpp av VOC från verksamheten 120 ton per år. Även om en dispens beviljas kommer begränsningsvärdet 120 ton att innehållas. Företaget har under de senaste åren arbetat med ett flertal interna åtgärder i processhallar som har minskat de totala utsläppen på årsbasis och de senaste åren har de faktiska utsläppen per år varit i storleksordningen 80-90 ton.

Effekterna av utsläppsnivån 120 ton VOC per år har konsekvensbedömts i den miljökonsekvensbeskrivning som lämnades in med tillståndsansökan.

Av spridningsberäkningar som genomförts framgår att de högsta beräknade halterna i omgivningen är betydligt lägre än de beräknade omgivningshygieniska riktvärdena. Halterna vid förskola, gymnasieskola samt närmaste bostäder norr om anläggningen är ännu lägre. Av denna anledning bedöms risken för eventuella hälsoeffekter på grund av emissionen av VOC som små.

Yttranden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun (nämnden) har i huvudsak anfört följande.

Nämnden tillstyrker bolagets ansökan om dispens för den föreslagna perioden. Bolaget har redovisat uppskattade kostnader för stillestånd av produktionen som skulle krävas för att kunna innehålla begränsningsvärdena men nämnden har svårt att bedöma rimligheten utifrån det inlämnade underlaget. Nämnden bedömer dock att miljö- och hälsokonsekvenserna av utsläppen i omgivningen fortsätter vara begränsade under dispensperioden.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget konstaterar att nämnden tillstyrkt bolagets ansökan och har inget ytterligare att anföra i ärendet.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen får miljöprövningsdelegationen ge dispens från ett begränsningsvärde i BAT-slutsatser om

1. det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet, och
2. dispensen förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

Av ansökan framgår att bolaget inte kan uppfylla BAT-AEL 11 i tid utan höga kostnader på grund av produktionsanläggningarnas tekniska egenskaper. Miljöprövningsdelegationen bedömer att förutsättningarna för att kunna ge dispens är uppfyllda. Kostnaden och konsekvenserna av att låta fabriken stå stilla den tid som krävs bedöms orimligt stora. Miljöprövningsdelegationen konstaterar dock att de föreslagna begränsningsvärdena är avsevärt högre än BAT-AEL 11. Den miljöriskutredning för utsläpp av VOC som genomförts i samband med tillståndsansökan visar dock att riskerna med att utsläppen får fortgå ytterligare den period dispensen avser är små.

Med hänsyn till den begränsade tid som dispensansökan avser och de konsekvenser det skulle medföra för verksamheten om inte dispensen beviljas bedömer miljöprövningsdelegationen att det på grund av anläggningens tekniska egenskaper skulle innebära oproportionerligt höga kostnader i förhållande till nyttan att följa BAT-AEL 11 under de två år dispensen avser. Ansökan ska därmed bifallas.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den verksamhet som tillståndet avser.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, se bilaga.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljöprövningsdelegationens ordförande Emilia Sjödahl och miljöszakunnig Greger Drougge med miljöskyddshandläggare Camilla Ek som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Kungörelsedelgivning

Kopia till

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Länsstyrelsen i Uppsala län, uppsala@lansstyrelsen.se

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun,
miljoforvaltningen@uppsala.se

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Miljöprövningsdelegationens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar ni beslutet

Miljöprövningsdelegationen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 17 oktober 2025. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 1397-2025.